

Yol Türküleri

Orhan Veli Kanık

Yol Türküleri — Orhan Veli Kanık

Orhan Veli Kanık 1950 yılında öldü. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nun 27. maddesi uyarınca eserin özgün metni kamu malıdır.

Metin, Vikikaynak (tr.wikisource.org) aktarımından alınmıştır:
https://tr.wikisource.org/w/index.php?title=Yol_Türküleri&oldid=133847
(revizyon 133847). Bu aktarım Creative Commons Atıf-AynıLisanslaPaylaş 4.0 (CC BY-SA 4.0) lisansı ile paylaşılır; bu PDF de aynı lisansla serbestçe paylaşılabilir.

pdfkitaphane.com

"Hereke'den çıktım yola,
Selâm verdim sağa sola,
Haydi, benim bu dünyaya garip gelmiş şairim,
Yolun açık ola!"

İzmit sokakları yaprak içindeydi;
Başımda, unutamadığım şehrin havası;
Dilimde hep oraların şarkıları;
Ellerim ceplerimde,
Bir aşağı, bir yukarı.
Sonbahar;
İzmit sokakları yaprak içindeydi.

"İzmit'in köprüsü betondur beton,
Nasıl kadrin bilmez yanında yatan,
Sensin gece gündüz gözümde tüten.
Yüreğim yanıktır, ciğerim delik,
Of of, kemirir bağrımı of, ince hastalık."

Arifiye!
Şoför durdu, Enistütü Mektebi, dedi.
Süleyman Edip bey müdürün adı.
Bir yol da burada duralım;
Ellerinde nasır, yüzlerinde nur,
Yarına ümitle yürüyene
Bir selâm uçuralım.

"Ada yolu kestane
Aman dökülür tane tane."

Ada demek, Adapazarı demek;
Kadehler şişe olur Çark'ın başında;
Zaten efkârlısın,
Ayağını denk al, şekerim.

"Hükümat önünden geçtim,
Oturdum bir kahve içtim,
Hendek'te bir güzel gördüm,
Yavuklumdan vazgeçtim;
Hendeğin yolları taştan,
Sen çıkardın beni baştan."

Sabahları erken kalkılıyor yolculukta;
Doğan güneşe karşı,
Dertler biraz daha unutulmuş,
Gurbete biraz daha alışılmış,
Yapılacak işler düşünülüyor.

"Düzce yolu düz gider,
Aman bir edalı kız gider."

Düzce'deyim Yeşil Yurt otelinde.
Otelin önü çarşı,
Salepçiler salep satar otele karşı.

Yine dertli geçirdim geceyi,
Şarkılar, türkülerle:

"Evlerinin yüzü aşî boyası,
İnsaf bilmez yüreğine acı değesi,
Duyduğumdan beterini duyası."

Alışamıyacak mıyım,
Unutamıyacak mıyım?
Güneşten sonra yattım,
Güneşten önce kalktım;
Pencereden dışarıya şöyle bir baktım:
Ufuk, yeşil yeşil, ağarıyordu.
Sevgilim, dedim,
Dördüncü uykudadır şimdi;
Galata Köprüsü açılmak üzeredir;
Kül rengi sulara
Kirli bir gün ışığı dökülecektir.
Çatanalar, mavnalar, kayıklar,
Limanda sıra bekliyen gemilerin arasında
İnsanlar hayat mücadelesinde;
Adamlar, kadınlar, çocuklar;
Ellerinde yemek çıkınları,
Rejiye giden işçi kızlar.

"Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne,
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır;
Ok gıcirtısından, kalkan sesinden,
Dağlar seda verip seslenmelidir."

Hey, hey!
Hey dağlar, hey dağlar, Bolu'nun dağları, hey!
Savulun geliyorum, hey Bolu beyleri!
Böyle olur yüksek yerin rüzgârı;
Böylesine söyletir insanı.
Yokuş çıkar, döne döne;
Yokuştan bir Döne çıkar;
İsa Balı'nın ardından
Hanoğlu Kocabey çıkar;
Ayvaz çıkar, Hoylu çıkar;
Bir yardan Köroğlu çıkar:

"Hemen Mevlâ ile sana dayandım,
Arkam sensin, kalem sensin, dağlar hey!"

Kır At'a nal mı dayanır?
Dağlar uykudan uyanır,
Yer gök kızıla boyanır.
Bu dağlardan geçmedinse,
Bu sulardan içmedinse,
Yaşadım deme be, ahbap.
El dayanmaz, diş dayanmaz pınar başlarında
Kavaklar yatar, boylu boyunca.
Ovaya kereste indiren arabalardan
Ses gelir, inceden ince:

"Arabalar yük indirir ovaya,
Arabacı değnek vurur düveye,
Başın döner, bakamazsın havaya."

Arabacı nasıl kıyar düvesine?
Varı yoğu bir çift öküzü,
Gelinlik bir kızı,
Üç tane kuzu;
Her şey ateş pahasına.

Korozman yaptık yolda posta ile,
Canım posta, gülüm posta,
Selâm götür eşe dosta.

Şehirliden vilâyete ilâm verilmiş,
Belediye meydanına radyo kurulmuş;
Verdiğimiz haberlerin özeti...
Falan filân;
Bir teneke benzin aldık karaborsadan,
"Dayan!" dedik.

Gerede'nin yolu,
Reşadiye gölü.
Bir göl ki...
İnsanın şair olup şiir söyleyeceği geliyor.

"Akşam oldu yine bastı kareler."

Oturdum sırtın üstüne.
Geçmiş günleri düşündüm.
Askerdim, Adilhan köyündeydim;
Böyle bir akşamdı yine;
İçimde yine İstanbul hasreti,
Dalmış düşünmüştüm;

"Bu dağlar Kuru dağları değil,
Bu köy Adilhan köyü değil;
Ne şu değirmen Ferhat ağanın,
Ne de bu türkü hazin;
Ne açım, ne susuz,
Ne de gurbet elde yalnız.
Hele güneş bir çekilsin,
Gideceğim bir ahçı dükkânına
Bu akşam da orada içeceğim;
Hele şu Haliç vapuru
İskeleye yanaşsın,
Yolcular çıksın hele;
En güzel saati şimdi Eyüp'ün."

Haydi yavrum, yolcu yolunda gerek.

Nihayet göründü Ibrıcık köyü.
— Selâmün aleyküm kahveci dayı!
— Aleyküm selâm, evlât,
Bir hastamız var, makine bekliyor.
Bir hastaları varmış, makine bekliyor .
Gübre kokuyor kahvenin peykeleri.
— Herkesin derdi başka;
— Memleket, hemşeri?
— Sinop.

"Uy neyimiş neyimiş, aman aman,
Kaderim böyle imiş,
Yâr üstüne yâr sevmek, aman aman,
Ateşten gömleğimiş."

"Gerede'ye vardık, günlerden Pazar
Kaldırımlarında yosmalar gezer;
Bilmem, bu gurbetlik ne kadar uzar.
Yüreğim yanıktır, ciğerim delik,
Of of, kemirir bağrımı of, ince hastalık."

Zonguldak yolundayız.
Dağların tepesinden,
Birdenbire denizi göreceğiz.
Denizi gökle bir göreceğiz,
Şimal rüzgârları gelecek uzaktan.
O yolcu, biz yolcu,
Şimal rüzgâriyle öpüşeceğiz.
Güneşli bir günde,
Masmavi göreceğiz Karadeniz'i.
Balkaya'dan Kapuz'a kadar,
Karış karış biliriz biz bu şehri;
E.K.İ.'nin çiçekli bahçeleri
Rıhtıma kömür taşıyan vagonlariyle;
Paydos saatlerinde yollara dökülen
Soluk benizli insanlariyle.

.....

"Siyah akar Zonguldağın deresi;
Yüz karası değil, kömür karası;
Böyle kazanılır ekmek parası."

Gemiler vardı limanda gemiler
Her biri yeni bir ufka gider.